

KARTA KURSU

Nazwa	Współczesne społeczeństwo polskie	
Nazwa w j. ang.	Contemporary Polish Society	
Koordynator	Dr Tatiana Majcherkiewicz	Zespół dydaktyczny
		Dr Marcin Gacek
Punkcja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z takimi zagadnieniami jak: przemiany gospodarczo-ustrojowe po 1989 roku, koszty społeczne transformacji; rozwój kapitału społecznego, powstanie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce wraz z socjalizacją polityczną po 1989 roku. Innym poruszonym podczas zajęć aspektem jest ukazanie Polski w Unii Europejskiej w odniesieniu do realiów geopolitycznych. Słuchacze powinni umieć rozpoznawać i interpretować najważniejsze problemy społeczeństwa polskiego np.: przemiany rodziny i płci kulturowej oraz edukacji; stanu zdrowia z uwzględnieniem społecznych konsekwencji pandemii oraz formowanie się nowej struktury społecznej w Polsce po 1989, na przykładzie wybranych kategorii (m.in. klasa średnia, prekariat) jak również przemian stylów życia. Wiedza o tożsamości, pamięci społecznej po komunizmie są przedstawiane w perspektywie socjologicznej. W trakcie ćwiczeń studenci analizują teksty opisujące wzywania współczesnego społeczeństwa polskiego; znaczenie demokracji uczestniczącej i pluralizmu we współczesnym społeczeństwie polskim, funkcjonowania samorządności lokalnych i regionalnych, czynników wzrostu gospodarczego oraz rynku pracy z uwzględnieniem problemu biedy i wykluczenia. Po kursie uczestnicy zajęć będą mogli się wykazać umiejętnością rozpoznania wpływu na współczesne społeczeństwo polskie procesów przemiany zbiorowości miejskich i wiejskich..

Warunki wstępne:

Wiedza	Słuchacze muszą znać podstawowe pojęcia i problemy socjologiczne oraz mieć ogólną wiedzę o makro i mikrostrukturach.
Umiejętności	Posiadać umiejętność samokształcenia. Dostrzegać zależności między kształtowaniem się teorii i idei socjologicznych, a procesami zmian w kulturze i społeczeństwie.
Kursy	Słuchacze powinni skończyć kurs podstawowy z makro i mikro – struktur społecznych

Organizacja – studia niestacjonarne														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	15	15												

Opis metod prowadzenia zajęć:

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń. W trakcie wykładów wykorzystywany jest program Power Point. W okresie nauczania zdalnego wykłady prowadzone są na platformie Microsoft Teams.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W02											X		
W06											X		
U01			X										
U04			X										
K01									X				

Kryteria oceny	W trakcie egzaminu sprawdzane są wiedza, efekty kształcenia jak i umiejętności odpowiadające charakterystyce absolwenta programu nauczania studiów II stopnia. Na przykład czy student potrafi dostrzec potrzebę ciągłego poszerzania wiedzy o permanentnie zmieniających się strukturach społeczeństwa polskiego. itp.
----------------	---

Uwagi	-
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Reformy gospodarczo-ustrojowe po 1989- Otoczenie społeczne transformacji ustrojowych.
2. Kapitał społeczny i geneza pojęcia społeczeństwa obywatelskiego. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce. Od I Rzeczypospolitej do III RP.
3. Polityka, kultura polityczna, opinia publiczna w III RP.
4. Polska w Unii Europejskiej.
5. Rodzina i przemiany płci kulturowej a zamiany ról społecznych.
6. Przemiany edukacji i ich społeczne konsekwencje.
7. Stan zdrowia, pandemia w oczach socjologów.
8. Polski przykład demokracji uczestniczącej. Samorządność a społeczność lokalna i regionalna.
9. Wymiary pluralizmu we współczesnym społeczeństwie polskim.
10. Czynniki wzrostu gospodarczego – paradygmaty współczesnej ekonomii. Rynek pracy.
11. Struktura społeczeństwa polskiego: na przykładzie wybranych kategorii.
12. Bieda, ubóstwo i wykluczanie społeczne, Problem marginalizacji społecznej.
13. Style życia i społeczeństwo sieci – nowe wyzwania dla społeczeństwa obywatelskiego.
14. Przemiany zbiorowości miejskich i wiejskich.
15. Spory aksjologiczne w Polsce.

Wykaz literatury podstawowej:

- Pod red. Bucholc M. i inni. : *Polska po 20 latach wolności*. Warszawa 2011;
- Osiatyński W.: *Rzeczpospolita obywateli*. Warszawa 2004;
- Giza A., Sikorska M.: *Współczesne społeczeństwo polskie*. Warszawa 2012;
- Wasilewski J. pod red.: *Współczesne społeczeństwo polskie dynamika zmian*. Warszawa 2006;
- Raciborski J.: *Obywatelstwo w perspektywie socjologicznej*. Warszawa 2011;
- Marody Mirosława (2019) *Społeczeństwo na zakręcie. Zmiany postaw i wartości Polaków w latach 1990-2018*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Marody Mirosława (2009) *Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Hierarchia czy sieć? Państwo po pandemii

<https://www.youtube.com/watch?v=fq5FIOHoOho>

Państwo i społeczeństwo w czasach pandemii

<https://www.youtube.com/watch?v=VtqZHF8FdaY>

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Kolarska –Bobińska L.; Kucharczyk J.; Zbieranka J.; *Demokracja w Polsce 2005-2007* Warszawa 2007;
- Kolarska –Bobińska L.; Kucharczyk J.: *Demokracja w Polsce 2007-2009*. Warszawa 2009
- Ash Garton Timothy (2019). *Wiosna obywateli. Rewolucja 1989 widziana w Warszawie, Budapeszcie, Berlinie i Pradze*, Kraków, Wydawnictwo Znak.
- Domański, Henryk, Rychard Andrzej i Śpiewak Paweł, (2005) *Polska jedna czy wiele?* Warszawa, Wydawnictwo: Trio.
- Jarosz Maria (2011) *Polacy we wspólnej Europie. Dysproporcje materialne i społeczne*, Warszawa Instytut Studiów Politycznych PAN.
- Jarosz Maria (2010) *Polacy równi i równiejsi*, Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN,
- Jarosz Maria (2008) *Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny*, Warszawa Instytut Studiów Politycznych PAN.
- Jarosz Maria (2005) *Wygrani i przegrani polskiej transformacji*, _ Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Naukowa.
- Jarosz Maria (2005) *Polska – ale jaka?*, Warszawa, Oficyna Naukowa
- Morawski Witold, (2010) *Modernizacja Polski. Struktury, agencje, instytucje*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne .
- Wnuk-Lipiński Edmund (2005) *Socjologia życia publicznego*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe, Scholar.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - studia stacjonarne:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		120

Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	4
---	---

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4